

Evropski svet

Bruselj, 19. marec 2026
(OR. en)

EUCO 1/26

CO EUR 1
CONCL 1

DOPIS

Pošiljatelj: Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik: delegacije

Zadeva: Zasedanje Evropskega sveta (19. marec 2026)
– sklepi

Pošiljamo vam sklepe, ki jih je Evropski svet sprejel na navedenem zasedanju.

Po uničujočih ekstremnih vremenskih dogodkih na Portugalskem Evropski svet izraža najgloblje sožalje prebivalcem in prebivalkam Portugalske ter solidarnost z njimi.

* *

Evropski svet je z generalnim sekretarjem ZN Antóniem Guterresem izmenjal mnenja o geopolitičnih razmerah in multilateralizmu.

*

* *

I. UKRAJINA

1. Evropski svet je izmenjal mnenja s predsednikom Ukrajine Volodimirjem Zelenskim.
2. Evropski svet je razpravljal o najnovjšem dogajanju v zvezi z Ukrajino. Besedilo iz dokumenta EUCO 2/26 je odločno podprlo 25 voditeljev in voditeljic držav ali vlad.
3. Evropski svet se bo temu vprašanju ponovno posvetil na prihodnjem zasedanju.

II. BLIŽNJI VZHOD

Iran

4. Dogodki v Iranu in širši regiji ogrožajo regionalno in svetovno varnost. Evropski svet poziva vse strani k umiritvi razmer in čim večji zadržanosti, zaščiti civilnega prebivalstva in civilne infrastrukture ter doslednemu spoštovanju mednarodnega prava, tudi načel Ustanovne listine Združenih narodov in mednarodnega humanitarnega prava. V zvezi s tem poziva k moratoriju na napade na energetske in vodne objekte. Evropski svet obžaluje smrtne žrtve med civilnim prebivalstvom in pozorno spremlja daljnosežne posledice sovražnosti, tudi za gospodarsko stabilnost.

5. Evropski svet odločno obsoja neselektivne vojaške napade Irana na države v regiji in izraža solidarnost s prizadetimi državami. Iran in njegove posrednike poziva, naj nemudoma ustavijo te napade ter spoštujejo suverenost in ozemeljsko celovitost držav v regiji v skladu z Resolucijo Varnostnega sveta Združenih narodov (RVSZN) 2817, ki bi jo bilo treba dosledno izvajati. Evropski svet poudarja pomen usklajenega ukrepanja za pomoč partnerjem pri krepitvi protidronskih in zračnoobrambnih zmogljivosti. V zvezi s tem pozdravlja pripravljenost Ukrajine, da zalivskim državam zagotovi podporo in strokovno znanje na področju zračne obrambe in protidronskih sistemov.
6. Evropska unija odločno in nedvoumno podpira države članice, ki so blizu te regije. Pozdravlja tozadevno podporo držav članic, zlasti z namestitvijo vojaških sredstev v vzhodnem Sredozemlju in v podporo Cipru. Evropski svet je seznanjen z namero Cipra, da začne razpravo z Združenim kraljestvom o britanskih bazah na Cipru, in je pripravljen po potrebi zagotoviti pomoč.
7. Evropski svet opozarja, da je treba varovati regionalni zračni prostor, zagotoviti pomorsko varnost in spoštovanje svobode plovbe, ter obsoja vsa dejanja, ki ogrožajo plovbo ali plovilom preprečujejo vstop v Hormuško ožino in izstop iz nje.
8. Evropski svet izpostavlja vlogo pomorskih obrambnih operacij EU EUNAVFOR ASPIDES in EUNAVFOR ATALANTA ter poziva k njuni okrepitvi z več sredstvi v skladu z njunima mandatoma.
9. Evropski svet pozdravlja tudi napoved držav članic za povečanje prizadevanj, vključno s tesnejšim usklajevanjem s partnerji v regiji, za zagotovitev svobode plovbe v Hormuški ožini, ko bodo izpolnjeni pogoji.

10. Evropska unija bo še naprej ščitila svojo varnost in interese ter sodelovala z regionalnimi in svetovnimi partnerji, da bi omejila posledice aktualnih sovražnosti. Evropska unija in njene države članice sprejemajo vse potrebne ukrepe za zagotovitev varnosti državljanov in državljanek EU v regiji, med drugim z omogočanjem pogojev za njihov varen odhod.
11. Evropski svet poziva Komisijo, naj Svetu še naprej poroča, kakšne bi bile lahko posledice nedavnih dogodkov za EU v smislu energetske varnosti in cen energije, dobavnih verig in migracij, ter po potrebi predlaga ukrepe. Poziva tudi k usklajevanju na ravni EU, med drugim glede morebitnega vpliva na notranjo varnost.
12. Čeprav konflikt ni povzročil takojšnjih migracijskih tokov proti Evropski uniji, Evropski svet poudarja, da bi bilo treba ohraniti visoko stopnjo pozornosti in zagotoviti potrebno raven pripravljenosti na podlagi orodij in politik, ki jih je EU razvila v zadnjih letih. EU je na podlagi izkušenj, pridobljenih med migracijsko krizo leta 2015, in v izogib podobnim razmeram pripravljena v celoti uporabiti svoja diplomatska, pravna, operativna in finančna orodja, da bi preprečila nenadzorovana migracijska gibanja proti EU in ohranila varnost v Evropi. Krepitev varnosti in nadzora na zunanjih mejah Evropske unije se bo nadaljevala. Evropski svet poudarja pomen sodelovanja s partnerji v regiji, da bi se jim zagotovili potrebna pomoč in podpora.
13. Evropska unija bo še naprej sodelovala s partnerji v regiji z namenom prispevati k umiritvi razmer in regionalni stabilnosti. Pripravljena je prispevati k vsem diplomatskim prizadevanjem za zmanjšanje napetosti in dosego trajne rešitve, s katero bi končali sovražnosti, Iranu preprečili pridobitev jedrskega orožja in ustavili njegove destabilizirajoče dejavnosti, vključno s programom balističnih raket.

14. Evropski svet ponovno poudarja, da se Iranu nikoli ne sme dovoliti, da bi pridobil jedrsko orožje, in da mora Iran izpolnjevati svoje pravno zavezujoče obveznosti glede jedrskih nadzornih ukrepov iz Pogodbe o neširjenju jedrskega orožja. Evropski svet odločno poziva Iran, naj ponovno vzpostavi polno sodelovanje z Mednarodno agencijo za atomsko energijo.
15. Evropski svet poziva iranski režim, naj preneha nasilje in represijo nad lastnim prebivalstvom. Poziva k spoštovanju univerzalnih človekovih pravic in temeljnih svoboščin iranskega ljudstva, vključno s pravico do izbire lastne prihodnosti.

Gaza/Zahodni breg

16. Evropski svet je razpravljal o vse slabših razmerah v Gazi in na Zahodnem bregu – tudi v vzhodnem Jeruzalemu –, ki so zelo zaskrbljujoče. Ponovno potrjuje zavezanost Evropske unije mednarodnemu pravu ter celovitemu, pravičnemu in trajnemu miru, ki temelji na rešitvi dveh držav v skladu z ustreznimi resolucijami Varnostnega sveta ZN, pri čemer bi demokratični državi Izrael in Palestina sobivali v miru znotraj varnih in priznanih meja.
17. Evropski svet ponovno poziva vse strani k doslednemu izvajanju prekinitve ognja in vseh drugih določb RVSZN 2803, v skladu z ustreznimi resolucijami Varnostnega sveta ZN ter mednarodnimi političnimi in pravnimi načeli. V zvezi s tem poziva k trajni razorožitvi Hamasa in drugih nedržavnih oboroženih skupin, popolnemu umiku izraelskih sil z območja Gaze ter napotitvi začasnih mednarodnih stabilizacijskih sil, kot je predvideno v celovitem načrtu za končanje konflikta v Gazi.

18. Evropska unija si je pripravljena prizadevati za izvajanje celovitega načrta za končanje konflikta v Gazi v skladu z RVSN 2803. Kar zadeva misijo pomoči Evropske unije za mejni prehod Rafa (EU BAM Rafah), Evropski svet poziva vse strani, naj ponovno odprejo mejni prehod Rafa, olajšajo kontrole in povečajo število prehodov. Poziva tudi k pospešitvi priprav na povečanje policijske misije Evropske unije za Palestinska ozemlja (EUPOL COPPS).
19. Evropski svet obžaluje, da so humanitarne razmere v Gazi še vedno katastrofalne, in poziva Izrael, naj omogoči takojšen, neoviran dostop obsežne humanitarne pomoči do Gaze in njeno neprekinjeno razdeljevanje po celotnem območju Gaze, tudi prek pomorskega koridorja s Cipra kot dopolnitev kopenskim potem, ZN in njihovim agencijam ter humanitarnim organizacijam pa omogoči, da z neodvisnim in nepristranskim delovanjem rešujejo življenja in zmanjšujejo trpljenje. Izrael še poziva, naj prekliče svojo odločitev glede zakona o registraciji nevladnih organizacij, ponovno odpre mejne prehode v Gazi in dosledno izpolni svoje obveznosti na podlagi mednarodnega prava, tudi mednarodnega humanitarnega prava. Evropski svet opozarja, da je treba zagotoviti stalno zaščito civilnega prebivalstva.
20. Evropska unija bo v sodelovanju z mednarodnimi in regionalnimi deležniki prispevala k rekonstrukciji in obnovi Gaze v skladu z mednarodnim pravom. Prav tako bo še naprej podpirala Palestinsko upravo, tudi pri njeni reformni agendi, da bo lahko varno in učinkovito ponovno prevzela nadzor nad Gazo. Evropski svet poziva Izrael, naj nemudoma sprostí zadržane davčne in carinske prihodke ter razširi korespondenčne bančne storitve med izraelskimi in palestinskimi bankami, saj je oboje potrebno tako za zagotavljanje pravilnega delovanja Palestinske uprave kot za zagotavljanje osnovnih storitev prebivalstvu.

21. Evropski svet odločno obsoja enostranske ukrepe Izraela, katerih cilj je razširiti njegovo prisotnost na Zahodnem bregu – tudi v Vzhodnem Jeruzalemu –, ki je bila v svetovalnem mnenju Meddržavnega sodišča z dne 19. julija 2024 razglašena za nezakonito, in odločno poziva izraelsko vlado, naj razveljavi te odločitve, spoštuje svoje obveznosti na podlagi mednarodnega prava in zaščiti palestinsko prebivalstvo na zasedenih ozemljih. Evropski svet ponovno poziva k ohranitvi in spoštovanju Statusa quo svetih krajev v Jeruzalemu.
22. Evropski svet odločno obsoja nenehno in vse večje nasilje naseljencev nad palestinskim civilnim prebivalstvom, tudi nad krščanskimi skupnostmi, ter ponovno poziva Svet, naj napreduje pri delu v zvezi z nadaljnjimi omejevalnimi ukrepi proti ekstremističnim naseljencem ter subjektom in organizacijam, ki jih podpirajo.

Libanon

23. Evropski svet je globoko zaskrbljen zaradi zaostritve sovražnosti v Libanonu in njenih hudih posledic za civilno prebivalstvo, vključno z njegovim obsežnim razseljevanjem, trpljenjem in izgubo življenj. Poziva k umiritvi razmer, zaščiti civilnega prebivalstva in civilne infrastrukture ter spoštovanju mednarodnega prava, vključno z mednarodnim humanitarnim pravom. Evropska unija bo Libanonu, njegovim oblastem in njegovemu prebivalstvu še naprej stala ob strani, za pomoč prizadetemu civilnemu prebivalstvu pa uporabila svoje rezerve za izredne razmere. Še naprej bo podpirala suverenost in ozemeljsko celovitost libanonske države ter njena prizadevanja za izgradnjo države.
24. Evropski svet odločno obsoja odločitev Hezbolaha, da v podporo Iranu napade Izrael, in ga odločno poziva, naj napad nemudoma ustavi. Pozdravlja odločitev libanonskih oblasti za prepoved vojaških dejavnosti Hezbolaha. Evropska unija podpira prizadevanja oblasti za okrepitev libanonskih oboroženih sil, da bi pridobile nadzor nad celotnim libanonskim ozemljem.

25. Evropski svet ponovno poziva vse strani, naj spoštujejo in izvajajo pogoje sporazuma o prekinitvi ognja z dne 27. novembra 2024 ter dosledno izvajajo RVSZN 1701. Evropski svet poziva Izrael, naj se vzdrži nadaljnega zaostrovanja z zračnimi ali kopenskimi operacijami ter spoštuje suverenost in ozemeljsko celovitost Libanona. Vse strani poziva, naj zagotovijo zaščito civilnega prebivalstva in civilne infrastrukture ter se vzdržijo dejanj, ki bi povzročila nadaljnje razseljevanje.
26. Evropski svet ponovno potrjuje svojo neomajno podporo začasnim silam Združenih narodov v Libanonu (UNIFIL), ki imajo temeljno stabilizacijsko vlogo. Evropski svet obsoja nesprejemljive napade na osebe UNIFIL in poziva k temeljiti preiskavi teh napadov. Takšni napadi na pripadnike mirovnih sil ZN pomenijo hudo kršitev mednarodnega prava, so popolnoma nesprejemljivi in morajo nemudoma prenehati.

III. KONKURENČNOST IN ENOTNI TRG

Ena Evropa, en trg

27. V težnji za „visoko konkurenčno socialno tržno gospodarstvo“ Evropske unije je v sedanjih svetovnih razmerah potrebna nova odločnost za povečanje konkurenčnosti, okrepitev odpornosti ter utrditev strateške avtonomije in gospodarske varnosti Unije, s čimer bosta ohranjena blaginja in socialni model Evrope.
28. Evropski svet je zato sklenil, da bo začel izvajati agendo „Ena Evropa, en trg“, ki naj bi bila po možnosti implementirana leta 2026, najpozneje pa do konca leta 2027.
29. Evropski svet poziva Evropski parlament, Svet in Komisijo, naj nujno implementirajo to agendo, tudi glede na nedavno pismo predsednice Komisije, in bo redno pregledoval napredek na vseh področjih ter po potrebi zagotovil dodatne strateške smernice.

Enotni trg

30. Evropski svet poudarja, da so nadaljnja poglobitev in povezovanje enotnega trga, zajemajoč vse njegove štiri svoboščine, ter njegova poenostavitev za ljudi in podjetja urgentna skupna odgovornost vseh držav članic in institucij EU. Podjetja vseh velikosti bi morala imeti možnost, da na enotnem trgu nemoteno poslujejo in se širijo do polne izkoriščenosti svojega potenciala. Pristop „en trg“ s harmoniziranimi pravili na ravni EU, ki nadomeščajo 27 sklopov nacionalnih pravil, sam po sebi prinaša poenostavitev, prav tako pa tudi dobro delujoča uporaba načela vzajemnega priznavanja. Ta pristop bo okrepil celovitost enotnega trga, hkrati pa zagotovil enake konkurenčne pogoje, tako na notranji kot na svetovni ravni, ter izboljšal povezljivost in življenjski standard državljanov in državljanek.
31. Zato Evropski svet poziva države članice in institucije EU, naj preprečijo in odpravijo ovire za štiri svoboščine, zlasti ovire, opredeljene v strategiji Komisije za enotni trg iz maja 2025, da bi najpozneje do marca 2027 dosegli konkreten in oprijemljiv napredek.
32. Evropski svet zlasti poziva, naj se prednostno obravnavajo naslednji ukrepi:
 - a) 28. ureditev prava družb, ki bo evropskim podjetjem, zlasti inovativnim in zagonskim ter MSP, pomagala pri poslovanju in širitvi na enotnem trgu, in sicer na preprost in privzeto digitalen način. O tej neobvezni harmonizirani pravni ureditvi za podjetja bi se morala sozakonodajalca na podlagi predloga Komisije z dne 18. marca 2026 dogovoriti do konca leta 2026;
 - b) preprost, enoten in prostovoljen sistem za elektronske izjave za čezmejno opravljanje storitev, da se zmanjšajo upravna bremena pri začasni napotitvi delavcev v druge države članice in zagotovijo pravice teh delavcev, o katerem bi se morala sozakonodajalca dogovoriti do junija 2026;

- c) krepitev prostega gibanja delavcev z izboljšanjem vzajemnega priznavanja poklicnih kvalifikacij ter utrjevanjem prenosljivosti kvalifikacij in spretnosti prek nacionalnih meja, tudi z digitalizacijo in interoperabilnostjo, na podlagi predloga, ki ga bo Komisija predstavila do jeseni 2026;
 - d) izvajanje načela „samo enkrat“, tudi z evropsko poslovno denarnico, s katero se bodo izkoriščale obstoječe rešitve ter ki bo namenjena digitalizaciji poslovnih interakcij in poenostavitvi upravnih postopkov po vsej EU; sozakonodajalca naj bi se o njej dogovorila še pred koncem leta 2026;
 - e) izboljšanje varstva potrošnikov in uveljavljanja standardov EU z okrepitevijo zaščitnih ukrepov za dajanje izdelkov na trg, predvsem za nadzor neskladnih izdelkov iz tretjih držav, na podlagi predloga, ki ga bo Komisija predstavila do konca leta 2026;
 - f) olajšanje prostega pretoka blaga z obravnavanjem razdrobljenih zahtev glede označevanja in pakiranja izdelkov, tudi z digitalnimi rešitvami, na podlagi predloga, ki ga bo Komisija predstavila do konca leta 2026. S tem bi morali odpraviti tudi negativni učinek ozemeljskih omejitev dobave, ki prispevajo k razdrobljenosti enotnega trga.
33. Evropski svet poziva države članice in Komisijo, naj po vsej Uniji izboljšajo pogoje za podjetja, da bodo dosegla obseg, ki je potreben za naložbe, inovacije in konkurenčnost na svetovni ravni. To vključuje tekoči pregled smernic o združitvah, ki bi morale še naprej zagotavljati učinkovito konkurenco.
34. Evropski svet poziva Komisijo, naj zagotovi pravočasno in dosledno izvrševanje pravil enotnega trga ter tako ohrani njegovo celovitost.

Poenostavitev in zmanjšanje upravnih bremen

35. Evropski svet poziva Komisijo, sozakonodajalca in države članice, naj še naprej ambiciozno poenostavljajo pravila in zmanjšujejo upravna bremena na ravni EU ter nacionalni in regionalni ravni, da bi zagotovili regulativni okvir, ki bo prijazen do inovacij in MSP, med drugim z uporabo načela „najprej pomisli na male“ ter ne da bi pri tem ogrozili predvidljivost, cilje politike EU, visoke standarde ali celovitost enotnega trga.
36. V zvezi s tem Evropski svet:
- a) odločno poziva sozakonodajalca, naj ohranita zagon za poenostavitev in zmanjšanje bremen, ki izhajajo iz obstoječe zakonodaje, zlasti tako, da se še pred koncem leta 2026 dogovorita o vseh še odprtih svežnjih omnibus, vključno z ambicioznim omnibusom ukrepov o UI do julija 2026;
 - b) poziva Komisijo, naj predloži nadaljnje pobude omnibus in druge pobude za poenostavitev, tudi za zagotovitev nadaljnje pospešitve in racionalizacije načrtovanja in postopkov izdajanja dovoljenj;
 - c) poziva Komisijo, naj opravi poglobljen regulativni pregled pravnega reda EU, da bi odpravili zastarele določbe, prekrivanja, nedoslednosti in odvečne elemente, kar lahko vključuje tudi umik zakonodajnih predlogov;
 - d) poziva Komisijo, naj:
 - i) zagotovi, da bodo nove pobude EU usklajene z načeloma „vgrajene enostavnosti“ in boljšega pravnega urejanja, da jih bodo spremljale visokokakovostne ocene učinka, da bodo prispevale k ciljem Unije na področju konkurenčnosti, med drugim tudi k boljšemu delovanju enotnega trga, ter da bodo zmanjšale regulativne in upravne stroške in stroške izpolnjevanja obveznosti ter se izogibale bremenom;

- ii) daje prednost uredbam pred direktivami;
 - iii) omeji uporabo delegiranih in izvedbenih aktov, ki bi morali biti osredotočeni na tehnične elemente;
 - e) poziva Evropski parlament in Svet, naj se v celotnem zakonodajnem postopku izogibata uvajanju dodatnih upravnih bremen v pravne akte EU;
 - f) poziva države članice, naj se pri prenosu in izvajanju pravil EU izogibajo čezmernemu prenašanju in nesorazmernim nacionalnim zahtevam.
37. Evropski svet pozdravlja zavezo predsednice Evropske komisije, da mu bo vsako leto poročala o napredku, doseženem na področju poenostavitve.

Dostopne cene energije in energetska unija do leta 2030

38. Nedavni porast cen uvoženih fosilnih goriv kaže, da je energetski prehod še vedno najučinkovitejša strategija za doseganje strateške avtonomije Evrope, krepitev njene odpornosti, strukturno znižanje cen energije ter zagotavljanje velikih količin čiste in doma proizvedene energije, potrebne za poganjanje gospodarstva prihodnosti. Pospeševanje uvajanja in vključevanja obnovljivih in nizkoogljicnih virov energije in shranjevanja energije je bistveno za zmanjšanje odvisnosti od nestanovitnih trgov fosilnih goriv in povečanje zanesljive oskrbe z energijo.
39. Hkrati so za zagotovitev cenovno dostopne energije kratkoročno potrebne ciljno usmerjene rešitve, pri čemer je treba upoštevati tehnološko nevtralnost in specifične razmere v državah članicah, posebej izpostavljenost nekaterih industrijskih sektorjev tveganju selitve proizvodnje in potrebo po izboljšanju pogojev za energetske intenzivne inovativne sektorje, ne da bi pri tem ogrozili predvidljivost in enake konkurenčne pogoje.

40. Ker konflikt na Bližnjem vzhodu neposredno vpliva na cene energije za evropske državljane in državljanke ter podjetja, Evropski svet poudarja potrebo po usklajenem odzivu.
41. Evropski svet zato:
- a) poziva Komisijo, naj brez odlašanja predstavi nabor ciljno usmerjenih začasnih ukrepov za obravnavo nedavnega porasta cen uvoženih fosilnih goriv, ki je posledica krize na Bližnjem vzhodu;
 - b) poziva Komisijo, naj glede na nedavno pismo svoje predsednice, tudi v zvezi z namero o povečanju rezerve za stabilnost trga, nujno predstavi ciljno usmerjene ukrepe – v vseh elementih cen električne energije – za konkretne dejavnosti, s katerimi bi kratkoročno znižali cene električne energije in obravnavali pretirano nestanovitnost, vključno za energetske intenzivne sektorje, pri čemer naj upošteva različne razmere v državah članicah. V zvezi s tem naj Komisija tudi tesno sodeluje z državami članicami pri oblikovanju nacionalnih začasnih in ciljno usmerjenih ukrepov, da bi ublažili znatne učinke goriv in z njimi povezanih stroškovnih komponent na stroške proizvodnje električne energije ter učinek vseh drugih stroškovnih komponent, kot je navedeno v pismu, obenem pa ohranili signale za dolgoročne naložbe in podprli pospešitev proizvodnje energije iz obnovljivih virov in energije z nizkimi emisijami ogljika ter zagotovili enake konkurenčne pogoje na notranjem trgu;
 - c) Komisijo poziva, naj najpozneje do julija 2026 predstavi pregled sistema trgovanja z emisijami, da bi zmanjšali nestanovitnost cene ogljika in ublažili njen vpliv na cene električne energije, vključno s povezanimi stroški dobavne verige, in na preusmeritev dejavnosti, hkrati pa ohranili bistveno vlogo, ki jo ima sistem trgovanja z emisijami pri podnebnem in energetskem prehodu, s tržnim cenovnim signalom za emisije ogljika, ki spodbuja naložbe in inovacije;

- d) poziva sozakonodajalca, naj se v letu 2026 dogovorita o ambicioznem svežnju za omrežja, da bi hitro zgradili potrebno infrastrukturo, zagotovili njeno zaščito in odpornost ter okrepili medsebojne povezave na nacionalni in vseevropski ravni, tudi z racionalizacijo in pospešitvijo postopkov izdajanja dovoljenj, s čimer bi prispevali k povezanemu in stabilnejšemu energetskeemu trgu, hkrati pa opredelili prožen pristop k domačemu prihodku od prezasedenosti, ki izhaja iz notranjih trgovinskih območij, ob upoštevanju nacionalnih okoliščin;
- e) poziva države članice in Komisijo, naj pospešijo izvajanje agende za energetske unijske do leta 2030, da bi hitro omogočili večjo in cenovno dostopno elektrifikacijo.

Evropski svet bo navedena vprašanja ponovno obravnaval junija 2026, da bi pregledal napredek.

Spodbujanje evropske industrijske prenove in inovacij ter zmanjšanje odvisnosti

- 42. Evropski svet poudarja, da je za spodbujanje rasti v Evropi ključno usmeriti naložbe v tehnologije prihodnosti, pospešiti inovacije, doseči napredek na področju digitalne tehnologije in potrebne infrastrukture ter izboljšati pogoje za trajnostno in produktivno industrijsko bazo. To bi moralo potekati na tehnološko nevtralen način in ob upoštevanju potreb MSP. Zmanjšanje strateških odvisnosti ter večanje geopolitične in trgovinske teže Evrope sta postala predpogoja za odpornost, rast in ustvarjanje delovnih mest.
- 43. Evropski svet zato:
 - a) poziva Komisijo, naj v sodelovanju z državami članicami najpozneje do konca leta 2026 evidentira odvisnosti v strateških sektorjih;

- b) poudarja, da bi bilo treba ciljno usmerjeno in sorazmerno dajati prednost evropskim proizvodom v strateških sektorjih in tehnologijah ter v zvezi s tem poziva zakonodajalca, naj na podlagi predloga Komisije z dne 4. marca 2026 do konca leta 2026 dosežeta dogovor o aktu o pospeševanju industrije v skladu z ustreznimi mednarodnimi obveznostmi EU. Evropski svet poziva Komisijo, naj v zvezi s tem predloži dodatne predloge;
- c) poziva Komisijo, naj sprejme ukrepe za zaščito ključnih sektorjev pred nelojalno konkurenco, med drugim s pravočasno uporabo ukrepov trgovinske zaščite Unije, in se proaktivno spoprime z gospodarsko prisilo;
- d) poziva Komisijo in Svet, naj še naprej diverzificirata trgovinske in naložbene vezi, tudi zaradi zagotovitve dostopa do bistvenih virov, dobavnih verig, trgov in tehnologij;
- e) poziva Komisijo, naj pripravi sveženj o tehnološki suverenosti.

Mobilizacija naložb

- 44. Evropski svet opozarja, da je temeljni predpogoj za trajnostno rast resnična unija prihrankov in naložb s popolnoma povezanim in učinkovitim kapitalskim trgom, ki prihranke učinkovito usmerja v produktivne naložbe v EU. To je ključnega pomena, da se evropskim podjetjem, tudi v strateških sektorjih, zagotovi lastniški kapital, ki ga potrebujejo za inovacije in rast ter za ustvarjanje kakovostnih delovnih mest v EU.
- 45. Evropski svet zato poziva:
 - a) zakonodajalca, naj do konca leta 2026 zaključita pogajanja o zakonodajnih predlogih o listinjenju, dodatnih pokojninah ter svežnju o povezovanju trgov in nadzoru;

- b) sozakonodajalca, naj do konca leta 2026 zaključita pogajanja o zakonodajnem predlogu o digitalnem euru;
- c) Komisijo, naj predlaga ciljno usmerjene spremembe bonitetnega okvira, da bi okrepila zmogljivost bančnega sektorja za financiranje evropskega gospodarstva ob hkratni zaščiti finančne stabilnosti ter v celoti ohranila enake konkurenčne pogoje na svetovni ravni. V zvezi s tem pozdravlja namero Komisije, da do poletja 2026 predstavi poročilo o konkurenčnosti bančnega sektorja;
- d) Komisijo in sozakonodajalca, naj poglobijo povezovanje bančnega trga EU z napredkom pri dokončanju bančne unije.

Evropski semester

- 46. Evropski svet je poleg tega preučil prednostne naloge evropskega semestra 2026 in potrjuje priporočilo o ekonomski politiki euroobmočja. Evropski svet je obravnaval tudi zaposlitvene in socialne razmere v Evropski uniji.

IV. EVROPSKA OBRAMBA IN VARNOST

- 47. Evropski svet zaradi vse slabših geopolitičnih razmer, pri čemer vojna agresija Rusije proti Ukrajini ostaja eksistencialni izziv za Evropsko unijo, ponovno potrjuje svojo neomajno namero, da bo do leta 2030 s pristopom 360 stopinj odločno okrepil obrambno pripravljenost Evrope, zmanjšal strateške odvisnosti in odpravil vrzeli pri kritičnih zmogljivostih.

48. Evropski svet v zvezi s tem poziva k pospešitvi prizadevanj za hitro zagotovitev obrambne pripravljenosti. Evropski svet:

- a) poudarja, da je treba – v popolni skladnosti z Natom – okrepiti delo na prednostnih področjih zmogljivosti, določenih na ravni EU. Pozdravlja že doseženi napredek, saj so vzpostavljene in delujoče vse koalicije za zmogljivosti, ter ugotavlja, da države članice že sodelujejo pri skupnem razvoju in javnih naročilih na področju dronskih in protidronskih sistemov. Evropski svet izreka priznanje za stalni napredek pri izvajanju pobud za zaščito vzhodnega krila Evrope. Izpostavlja tudi pomen zmogljivosti za zgodnje opozarjanje, za zračno obrambo in za natančne globoke napade ter vesoljskih sredstev in storitev za varnostne in obrambne namene. Evropski svet poziva države članice, naj zagotovijo, da se bodo lahko v prihodnjih mesecih začeli izvajati konkretni projekti, tudi tako, da v celoti izkoristijo instrumenta SAFE in EDIP (program za evropsko obrambno industrijo). Komisijo, Svet in države članice poziva, naj čim prej sprejmejo nadaljnje ukrepe, potrebne za implementacijo obeh instrumentov;
- b) poziva k radikalni spremembi pri krepitevi evropske obrambne tehnološko-industrijske baze, tako da bo lahko opremo, tudi prednostno opremo v podporo Ukrajini, dostavljala v potrebnem večjem obsegu in hitreje, tudi glede na možnost pomanjkanja ponudbe na svetovni ravni. Evropski svet poziva države članice, naj v okviru koalicij za zmogljivost ter s podporo Evropske obrambne agencije in Komisije spodbujajo evropsko obrambno industrijo k okrepitvi proizvodnje v ta namen;

- c) ponovno poudarja predvsem pomen pravilnega delovanja in nadaljnjega povezovanja evropskega obrambnega trga po vsej Uniji, vključno s čezmejnimi dostopom do obrambnih dobavnih verig znotraj EU, zlasti za MSP in podjetja s srednje veliko tržno kapitalizacijo. To bo pripomoglo tudi k večji evropski konkurenčnosti. Evropski svet poziva sozakonodajalca, naj čim prej dokončata delo v zvezi z omnibusom ukrepov o obrambni pripravljenosti;
 - d) Evropsko obrambno agencijo poziva, naj do junija 2026 dokonča delo za okrepitev podpore državam članicam na področju inovacij, razvoja zmogljivosti – tudi s harmonizacijo zahtev in združevanjem povpraševanja – ter skupnih javnih naročil;
 - e) pozdravlja stalna prizadevanja Evropske investicijske banke za okrepitev evropske obrambne industrije, tudi s privabljanjem zasebnih naložb;
 - f) opozarja na pomen inovacij na področju obrambe in na potrebo po učenju iz izkušenj Ukrajine;
 - g) opozarja na pomen vojaške mobilnosti in sozakonodajalca poziva, naj nadaljujeta delo v zvezi z zadevnim predlogom.
49. Evropski svet izpostavlja razmere na vzhodni meji EU glede na grožnje, ki jih predstavljata Rusija in Belorusija, ter tveganja, s katerimi se soočajo države članice, na katere najbolj neposredno vplivajo razmere v Iranu in na Bližnjem vzhodu. Ponovno poudarja, da obramba vseh kopenskih, zračnih in morskih meja EU prispeva k varnosti Evrope kot celote.

50. Evropski svet glede na neprekinjene hibridne kampanje sovražnih akterjev proti Evropski uniji in njenim državam članicam, ki jih izvajata predvsem Rusija in Belorusija, pričakuje, da se bodo nadaljevala prizadevanja za krepitev odpornosti, izboljšanje pripravljenosti, zaščito kritične infrastrukture ter preprečevanje hibridnih napadov, njihovo odvrčanje in odzivanje nanje, s posebnim poudarkom na varnosti dronov in protidronski zaščiti.
51. Evropski svet poziva Svet, naj na podlagi celovite, 360-stopinjske analize groženj na ravni EU, ki jo bo pripravila visoka predstavnica v tesnem sodelovanju z državami članicami in z uporabo njihovih prispevkov, posodobi skupno razumevanje groženj in izzivov, s katerimi se sooča EU, kot je bilo dogovorjeno v okviru strateškega kompasa leta 2022.
52. Evropski svet opozarja na pomen sodelovanja s podobno mislečimi partnerji, ki imajo na področju zunanje in varnostne politike enake cilje kot EU.
53. To ne posega v posebno naravo varnostne in obrambne politike nekaterih držav članic ter upošteva varnostne in obrambne interese vseh držav članic v skladu s Pogodbama.

V. MIGRACIJE

54. Evropski svet se je seznanil z napredkom pri izvajanju svojih prejšnjih sklepov, tudi ob upoštevanju nedavnega pisma predsednice Komisije. Poziva k prednostnemu nadaljevanju intenzivnega dela na vseh področjih, tudi glede zunanje razsežnosti in celovitih partnerstev, v skladu s pravom EU in mednarodnim pravom.

VI. MULTILATERALIZEM

55. Evropska unija je v času, ko sta multilateralizem in mednarodno pravo na preizkušnji, odločno zavezana podpiranju Ustanovne listine ZN ter njenih pravil in načel, zlasti glede suverenosti in ozemeljske celovitosti, politične neodvisnosti in samoodločbe.

56. Evropski svet ponovno potrjuje, da je Unija neomajno zavezana učinkovitemu multilateralizmu in na pravilih temelječemu mednarodnemu redu, v središču katerega so Združeni narodi, ter da podpira institucije, ki spoštujejo mednarodno pravo, tudi z učinkovito zaščito mednarodnih sodišč in njihovega uradniškega osebja pred vsemi grožnjami ali sankcijami. Evropska unija bo ostala predvidljiva, zanesljiva in verodostojna partnerica ter ponovno izraža zavezanost sodelovanju z vsemi svojimi partnerji pri ohranjanju mednarodnega miru in varnosti ter spodbujanju multilateralnih rešitev za skupne izzive. Evropski svet poudarja, da je treba spoštovati svobodo in varnost plovbe v skladu z mednarodnim pravom in Konvencijo Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu.
57. Evropska unija bo sodelovala z vsemi svojimi partnerji, pa tudi z Združenimi narodi in njihovimi agencijami pri spodbujanju procesa notranjih reform – pobuda ZN80 –, da bi zagotovili nadaljnjo uspešnost, stroškovno učinkovitost in odzivnost Združenih narodov.

VII. DRUGE TOČKE

Krepitev demokratične odpornosti Evrope

58. Evropski svet opozarja na pomen krepitve demokratične odpornosti Evrope in na pravno odgovornost spletnih platform v boju proti širjenju dezinformacij in nezakonitih vsebin, izpostavlja pa tudi odgovornost spletnih platform za zmanjševanje sistematskih tveganj, povezanih z uporabo teh platform, ter potrebo po zaščiti celovitosti in odgovornosti informacijskega prostora. Komisijo poziva, naj v celoti izkoristi instrumente, ki jih v ta namen zagotavlja akt o digitalnih storitvah. Evropski svet poziva države članice in Komisijo, naj s podporo visoke predstavnice okrepijo svojo odpornost na hibridne dejavnosti, zlasti na tuje manipuliranje z informacijami in vmešavanje ter poskuse spodkopavanja demokracije, kar vključuje tudi vmešavanje tujih zasebnih akterjev v demokratične volilne procese v državah članicah. Poudarja pomen poglobljanja udeležnosti državljanov, krepitve demokratičnega diskurza ter zaščite svobodnih in pluralnih medijev in civilne družbe.

Zaščita otrok na spletu

59. Evropski svetu poudarja, kako pomembno je zaščititi mladoletnike v digitalnem okolju, predvsem:
- a) z izvajanjem akta o digitalnih storitvah in njegovih smernic o zaščiti mladoletnikov;
 - b) s spodbujanjem digitalne polnoletnosti za dostop do družbenih medijev, ob zagotavljanju zasebnosti uporabnikov in spoštovanju nacionalnih pristojnosti;
 - c) z označevanjem vsebin, ustvarjenih z umetno inteligenco, ter s prepovedjo sistemov umetne inteligence, ki omogočajo ustvarjanje intimnih slik brez privolitve ter posnetkov spolne zlorabe otrok.

Vzhodne regije EU, ki mejijo na Rusijo, Belorusijo in Ukrajino

60. Evropski svet je seznanjen s sporočilom Komisije o vzhodnih regijah EU, ki mejijo na Rusijo, Belorusijo in Ukrajino, z naslovom „Močne regije za varno Evropo“.

Reka Dnester

61. Evropski svet odločno obsoja ruske napade na ukrajinsko civilno infrastrukturo, ki so onesnažili reko Dnester, glavni vir sladke vode v Republiki Moldaviji. Evropska unija je Republiki Moldaviji pripravljena zagotoviti pomoč pri blaženju vplivov na okolje, tudi prek mehanizma EU na področju civilne zaščite. V zvezi s tem Evropski svet pozdravlja takojšnjo podporo držav članic.